USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Davida Hipšra a soudců Tomáše Foltase a Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **A. C.,** zastoupen Mgr. Gabrielou Kopuletou, advokátkou se sídlem Havlíčkova 1043/11, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 7. 2022, č. j. 13 Az 21/2021-25,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 7. 6. 2021, č. j. OAM-51/LE-BA02-K01-2021, žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12 až 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o azylu“).

II.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu k Městskému soudu v Praze, který ji zamítl rozsudkem ze dne 28. 7. 2022, č. j. 13 Az 21/2021-25. Rozsudek městského soudu, stejně jako zde uváděná judikatura Nejvyššího správního soudu, je k dispozici na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost odkazuje.

III.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost. Stěžovatel uvedl, že pochází z Podněstří v Moldavsku a že poslední tři roky před svým příchodem do České republiky pobýval na Ukrajině v rámci povolení k trvalému pobytu. Je proto toho názoru, že žalovaný se měl zabývat bezpečnostní situací jak

v oblasti, ze které stěžovatel pochází, tak situací na Ukrajině, kde trvale žil před svým odchodem. Většina zpráv shromážděných žalovaným se však zaměřuje na popis bezpečné části území Moldavska, aniž by se více zabývaly specifiky Podněstří, které tyto podmínky nesplňuje. Situací na Ukrajině se zprávy nezabývají vůbec. Závěr městského soudu o tom, že zprávy o zemi původu lze považovat za dostatečné i aktuální, tedy nemá oporu ve správním spise. Stěžovatel má proto za to, že podklady shromážděné žalovaným nelze považovat za dostatečné. Žalovaný a následně i městský soud se kvalifikovaně nezabývali faktickou možností vnitřního přesídlení, neboť při posuzování této otázky nebyly zohledněny všechny relevantní okolnosti, ať již individuální okolnosti případu stěžovatele, tak reálné možnosti s ohledem na charakter daného regionu. Stěžovatel dále uvedl, že si v České republice nalezl partnerku, s níž sdílí společnou domácnost a plánuje s ní založit rodinu. Bylo proto zcela přirozené, že se pokusil legalizovat svůj pobytový status. Stěžovatel nesouhlasil se závěry žalovaného a městského soudu, a sice že jeho tvrzení ohledně vedení společné domácnosti s jeho partnerkou je „vysoce nedůvěryhodné“. Stěžovatel v průběhu řízení předložil mimo jiné listinné důkazy ve formě čestných prohlášení za účelem prokázání pravdivosti tvrzení o trvalosti jeho partnerského svazku s českou státní občankou. Pokud měl žalovaný pochybnosti, pak bylo jeho úkolem provést důkaz výslechem rodinných příslušníků. To však žalovaný neučinil a bez dalšího konstatoval účelovost a nedůvěryhodnost tvrzených skutečností, přestože jsou tyto relevantní z hlediska možného zásahu do práva stěžovatele na respektování soukromého a rodinného života. S ohledem na uvedené stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek městského soudu i žalobou napadené rozhodnutí a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

IV.

[4] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[5] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Kasační stížnost je podle § 104a odst. 1 s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu přijatelnosti se Nejvyšší správní soud zabýval například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, na které pro stručnost odkazuje.

[6] Nejvyšší správní soud neshledal v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatele ani zásadní pochybení městského soudu, které by mohlo mít dopad do jeho hmotněprávního postavení. Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu totiž poskytuje dostatečnou odpověď na uplatněné kasační námitky a stěžovatel ve své argumentaci nevyložil žádné důvody, které by svědčily pro odklon.

[7] Ze správního spisu vyplývá, že stěžovatel dne 20. 4. 2021 podal žádost o udělení mezinárodní ochrany. V ní uvedl, že je moldavské národnosti a státní příslušnosti, hlásí se k baptistickému náboženství a nemá žádné politické přesvědčení. Je zdravý, svobodný a bezdětný. Ve vlasti naposledy žil v roce 2016 nebo 2017 ve městě Tiraspol. Před příjezdem do České republiky žil tři roky v ukrajinské Oděse. Do České republiky

přicestoval dne 6. 12. 2019 za prací a také se podívat za kamarády. Jako důvod své žádosti uvedl, že se zamiloval do české dívky a s partnerkou spolu rok žijí v Praze. Při pohovoru dne 27. 4. 2021 stěžovatel sdělil, že byl v České republice zadržen pro nelegální pobyt, po svém příjezdu v roce 2019 byl na území tři měsíce na základě bezvízového styku a následně už nelegálně. Zůstal v České republice, protože si zde našel přítelkyni. V Moldavsku vystudoval sportovní školu a měl normální, klidný život. Živil se jako profesionální fotbalista, hrál první ligu, ale i tak vydělával relativně málo peněz. Když žil na Ukrajině, tak se živil jako svářeč. Svoji současnou partnerku zná od 23. 2. 2020 a od 1. 5. 2020 žijí ve společné domácnosti. Uvedl, že ve vlasti neměl problémy se státními orgány. Všichni jeho sourozenci i rodiče žijí v USA, takže v Moldavsku nemá nikoho, s kým by mohl bydlet. Doplnil, že pochází z Podněstří, které je fakticky pod správou Ruska. K problémům v Podněstří sdělil, že tam musel často platit různé poplatky na úřadech, když se snažil obchodovat s mobilními telefony, a také, že nemá rád ruskou politiku a je tam i hodně mafiánů.

[8] Stěžovatel zejména namítal nedostatečné zjištění skutkového stavu žalovaným, a z toho pramenící nesprávné posouzení věci. K této námitce zdejší soud odkazuje na svou konstantní judikaturu, např. na rozsudky ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003-59, ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 24/2003-42, ze dne 25. 3. 2015, č. j. 3 Azs 259/2014 - 26, ze dne 4. 8. 2015, č. j. 6 Azs 113/2015-30, či ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014–17. Ve vztahu ke shromážděným podkladům pak rovněž na rozsudek ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008-81, podle kterého musí být užité podklady (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné. Žalovaný a následně městský soud při posouzení skutkového stavu vycházeli především z informací poskytnutých samotným stěžovatelem a dále z informací shromážděných správním orgánem - informace Ministerstva zahraničních věcí č. j. 103426-6/2021- LPTP ze dne 3. 3. 2021, informace Ministerstva vnitra OAMP Moldavsko Bezpečnostní a politická situace v zemi ze dne 6. 4. 2021, informace OAMP Bezpečnostní a politická situace v samozvaném Podněstří ze dne 29. 11. 2019 a Hodnocení Moldavska jako bezpečné země původu z listopadu 2020. Uvedené podklady splňují výše jmenované podmínky a na jejich základě byl skutkový stav zjištěn dostatečně pro posouzení věci ve smyslu citované judikatury. Shromážděné podklady rovněž vypovídaly o aktuální situaci v Podněstří a možnosti přestěhovat se z tohoto území na území kontrolované moldavskou vládou. V této souvislosti lze dále uvést, že s podklady rozhodnutí se stěžovatel seznámil dne 29. 4. 2021. Na výslovnou otázku správního orgánu sdělil, že se k nim nechce vyjádřit, doplnění podkladů nenavrhuje a neuvedl ani žádné další skutečnosti nebo nové informace, které by měl vzít správní orgán v úvahu při posouzení jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany.

[9] Námitkou stěžovatele, že žalovaný se měl zabývat i bezpečnostní situací na Ukrajině, kde stěžovatel trvale žil před svým odchodem, se Nejvyšší správní soud pro její nepřípustnost nemohl zabývat. Jedná se totiž o námitku, kterou stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl (§ 104 odst. 4 s. ř. s.).

[10] K tvrzení stěžovatele, že se žalovaný řádně nezabýval tím, že nucené vycestovaní stěžovatele by pro něj a jeho přítelkyni znamenalo vážnou újmu, lze odkázat na konstantní

judikaturu Nejvyššího správního soudu, který opakovaně uvedl, že kromě výjimečných případů nejsou rodinné vazby cizince v České republice důvodem pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu (viz např. rozsudky ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008-71, ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009-65, ze dne 21. 5. 2010, č. j. 6 Azs 5/2010-57, nebo usnesení ze dne 8. 1. 2009, č. j. 2 Azs 66/2008-52, ze dne 21. 4. 2010, č. j. 9 Azs 3/2010-62, a ze dne 28. 4. 2011, č. j. 1 Azs 5/2011-36). Otázkou, zda je životní situace stěžovatele natolik výjimečná, aby opravňovala mimořádné udělení doplňkové ochrany z důvodu nepřiměřeného zásahu do jeho soukromého a rodinného života, se žalovaný dostatečným způsobem zabýval na str. 8 a 9 svého rozhodnutí. Dospěl přitom ke zcela správnému závěru, že vycestování stěžovatele není v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

[11] Je třeba poukázat rovněž na to, že stěžovatel požádal o mezinárodní ochranu až po více než ročním pobytu v České republice poté, co mu bylo z důvodu jeho nelegálního pobytu pravomocně uloženo správní vyhoštění (viz rozhodnutí Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy ze dne 3. 6. 2020, č. j. KRPA-143188-12/ČJ-2020-000022-SV, a odvolací rozhodnutí Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 14. 10. 2020, č. j. CPR-25393-4/ČJ-2020-930310-V242) a byl zajištěn za účelem jeho realizace (viz rozhodnutí Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy ze dne 1. 4. 2021, č. j. KRPA-79224-12/ČJ-2021-000022-ZZC). Lze proto předpokládat, že o udělení mezinárodní ochrany požádal, aby si legalizoval svůj pobyt na území České republiky a vyhnul se tak správnímu vyhoštění. V jeho jednání tak lze spatřovat účelovost (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 - 54, a ze dne 29. 6. 2005, č. j. 4 Azs 519/2004 - 83).

[12] Na závěr Nejvyšší správní soud pro úplnost dodává, že prostřednictvím azylového řízení nelze žádat o legalizaci pobytu v České republice, neboť pro takový účel obsahuje právní řád České republiky jiné nástroje, konkrétně instituty podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2004, č. j. 7 Azs 117/2004-57). Stěžovatel si nemůže zvolit využití institutů zákona o azylu namísto institutů zákona o pobytu cizinců, neboť mezinárodní ochrana je specifický institut sloužící jako štít lidem, kteří byli ve své vlasti pronásledováni či ohroženi vážnou újmou, nikoli univerzálním nástrojem pro legalizaci pobytu. Právě instituty právní úpravy pobytu cizinců na území České republiky jsou určeny pro případy tohoto druhu, když stěžovatel ve správním řízení sám uvedl, že usiluje o legální pobyt v České republice. Pokud má stěžovatel zájem setrvat v České republice a žít zde se svou přítelkyní, je třeba, aby o to usiloval prostřednictvím institutů zákona o pobytu cizinců. Tohoto soužití se nelze domáhat na základě institutů zákona o azylu. Odepření mezinárodní ochrany stěžovateli nemůže vést k zásahu do jeho soukromého a rodinného života.

[13] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

[14] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterých, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení, které důvodně vynaložil,

proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, část III. 4., usnesení téhož soudu ze dne 13. 5. 2021, č. j. 9 Azs 32/2021-32). Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. února 2023

David Hipšr
předseda senátu